

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **T. R.**, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Černého 517/13, Praha, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb. ve věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 54A 10/2017,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se návrhem ze dne 14. 12. 2017 v uvedené věci domáhá určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), a to k vydání rozhodnutí o zrušení usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 9. 2017, č. j. 54A 10/2017 - 25 a k rozhodnutí o návrhu žalobce na osvobození od soudního poplatku podaném dne 11. 9. 2017.

[2] Žalobce fakticky nesouhlasí s postupem krajského soudu, který usnesením ze dne 8. 9. 2017, č. j. 54A 10/2017 – 25, zastavil řízení pro nezaplacení soudního poplatku a následně toto usnesení nezrušil, byť žalobce též den, kdy toto usnesení nabylo právní moci (11. 9. 2017), doručil soudu žádost o osvobození od soudního poplatku. Žalobce obsáhle popisuje praxi Krajského soudu v Českých Budějovicích, uplatňuje výhrady k rozhodovací činnosti jmenovitého senátu, resp. samosoudkyně krajského soudu. Poukazuje na to, že krajský soud zcela nepřipustně neakceptoval jeho žádost o osvobození od soudního poplatku ze dne 11. 9. 2017, resp. odpověděl na ni pouhým přípisem s tím, že žádost považuje za zcela účelovou a postup žalobce (ve spojení s postupem jeho advokáta) vyhodnotil jako zneužití práva.

[3] Žalobce tvrdí, že krajský soud měl v intencích judikatury usnesení o zastavení řízení zrušit a rozhodnout o žádosti o osvobození od soudního poplatku, neboť osvobození se pak může vztahovat na soudní poplatky související s pořizováním listin ze soudního spisu. Argumentace krajského soudu o tom, že soud zná advokáta žalobce a jeho postupy, není dostatečným důvodem a důkazem pro závěr soudu o tom, že podaná žádost o osvobození od soudního poplatku je zneužitím práva.

[4] Žalobce tvrdí, že krajský soud je nečinný, neboť o jeho žádosti o osvobození od soudního poplatku nebylo dosud rozhodnuto a nebylo na ni ani reagováno zrušením usnesení o zastavení řízení.

[5] Žalobce dále uvádí, že nesouhlasí se zveřejněním jména a příjmení, bydliště a sídla a ani iniciál při publikaci rozhodnutí v této věci; poukazuje na to, že Směrnici č. 3/2017, Kancelářský a spisový řád NSS (§ 130 odst. 1) nepovažuje za dostatečně ústavně konformní a polemizuje s touto úpravou, zdůrazňuje ochranu advokáta. Vzhledem k tomu, že tyto námitky přesahují rámec návrhu žalobce na určení lhůty, nepovažuje Nejvyšší správní soud za nutné námitky týkající se ochrany advokáta, jakožto soukromoprávní osoby, dále rekapitulovat, neboť nemohou být ani předmětem posouzení v rámci nyní vedeného řízení o určení lhůty dle § 174a zákona o soudech a soudcích.

[6] K návrhu se vyjádřila soudkyně krajského soudu JUDr. Marie Trnková dne 22. 12. 2017 s tím, že jej považuje za nedůvodný. Poukázala především na to, že žalobce sám v podané žalobě uvedl: „*SOP ubrazen bezhotovostně na účet soudu pod VS 11171*“. Přes tuto informaci však k datu podání žaloby soudní poplatek žalobce neuhradil. Krajský soud proto žalobce vyzval k úhradě soudního poplatku; ve stanovené lhůtě nebyl soudní poplatek uhrazen, proto soud postupoval dle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, a řízení zastavil. Usnesení o zastavení řízení bylo doručeno právnímu zástupci žalobce do datové schránky dne 11. 9. 2017 v 13:18:40 hod. Téhož dne v 19:33:48 podal právní zástupce žalobce do datové schránky soudu návrh na osvobození od soudního poplatku, v němž uvádí informace zcela rozporné s původní informací o tom, že poplatek uhradil; konkr. uvádí, že nemá peníze ani majetek vyšší hodnoty, a proto žádá o osvobození od soudního poplatku. Tato informace v situaci, kdy soud již usnesením rozhodl o zastavení řízení, je zcela bez vypovídací hodnoty. Krajský soud se s odkazem na judikaturu NSS (rozsudky sp. zn. 8 As 22/2010, 2 As 97/2011) pečlivě zabýval okolnostmi žádosti o osvobození od soudního poplatku, a dospěl k závěru, že se nebude touto žádostí věcně zabývat; tyto zvláštní okolnosti byly shledány v opakujícím se shodném postupu advokáta, který žalobce před soudem zastupuje. Poukázala na to, že procesní postup prezentovaný právním zástupcem žalobce spočívá v nepravdivě avizované úhradě soudního poplatku, neuhradení soudního poplatku v soudem stanovené lhůtě, následuje okamžitě zasláná žádost o osvobození od soudního poplatku po doručení usnesení o zastavení řízení a zaplacení soudního poplatku ještě před tím, než je o žádosti rozhodnuto. Dle soudu se jedná o zcela účelový postup, který nelze aprobovat. JUDr. Marie Trnková dále poukázala na obdobné věci vedené u krajského soudu, rovněž uvedla, že v současné době je vedeno ve věci 53A 11/2017 řízení o kasační stížnosti, a to v případě skutkově shodném s nyní projednávanou věcí (sp. zn. NSS 10 As 321/2017).

[7] Nejvyšší správní soud ověřil skutečnosti tvrzené žalobcem i krajským soudem výše v předloženém soudním spise a konstatuje, že s jeho obsahem nejsou v rozporu. Není sporu o tom, že žalobce podal dne 22. 8. 2017 u krajského soudu žalobu proti rozhodnutí žalovaného ve věci dopravního přestupku; na úvodní straně žaloby je uvedeno, že soudní poplatek byl uhrazen bezhotovostně na účet soudu pod VS 11171. Vzhledem k tomu, že na účtu soudu nebyla žádná platba poplatku připsána, vyzval soud žalobce k úhradě soudního poplatku, k čemuž mu uložil lhůtu 7 dnů; žalobce byl poučen o následcích nezaplacení soudního poplatku, jakož i o tom, že v uvedené lhůtě může požádat o osvobození od soudního poplatku (č. l. 24). Usnesení bylo dodáno do datové schránky zástupce žalobce dne 28. 8. 2017, doručeno bylo dne 30. 8. 2017. Úhrada soudního poplatku nebyla ve stanovené lhůtě (tj. do 6. 9. 2017) ani později do rozhodnutí soudu provedena a nebylo ani požádáno o osvobození od soudního poplatku.

[8] Dne 8. 9. 2017 krajský soud usnesením č. j. 54A 10/2017 – 25 zastavil řízení o žalobě pro nezaplacení soudního poplatku podle § 47 písm. c) s. ř. s. Toto usnesení bylo dodáno do datové schránky zástupce žalobce dne 8. 9. 2017, doručeno dne 11. 9. 2017. Téhož dne byl soudu doručen návrh na osvobození od soudního poplatku (č. l. 29); v něm žalobce uvádí, že nemá peníze ani majetek vyšší hodnoty, že již platil odměnu advokátovi za podání žaloby, byl dohodnutý se svojí pojišťovnou, že za něj soudní poplatky zaplatí, což neučinila; za podstatné označil, že je nemajetný a dále navrhl, že pokud bude soudní poplatek skutečně uhrazen, nebude již na osvobození trvat. Na č. l. 30 je založen záznam o složení soudního poplatku ve výši 3 000 Kč ze dne 25. 9. 2017, který byl uhrazen z účtu: MOTORISTICKÁ VZÁJEMNÁ POJIŠŤOVNA, DRUŽSTVO.

[9] Usnesením ze dne 4. 10. 2017, č. j. 54A 10/2017 – 32, krajský soud vrátil žalobci zaplacený soudní poplatek dle § 10 odst. 1 zákona o soudních poplatcích; žalobce již nebyl povinen jej zaplatit, neboť poplatková povinnost mu zanikla. Současně krajský soud žalobci přípisem z téhož dne sdělil, že jeho žádost považuje za účelovou a nebude se jí zabývat; své úvahy, pro které usuzuje na zneužití práva, podrobně odůvodnil; sdělil žalobci, že žádost bere na vědomí a nebude se jí dále zabývat a řízení o žalobě považuje za skončené usnesením o zastavení řízení. Uvedl rovněž, že přeplatek na soudním poplatku bude žalobci v souladu s procesními předpisy vrácen (č. l. 34 – 36); to soud učinil výše zmiňovaným usnesením - pozn. NSS.

[10] Nejvyšší správní soud neshledal návrh žalobce důvodný.

[11] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, do řízení probíhajícího před soudem.

[12] V řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích tedy Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Znamená to, že zjistí-li neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věci se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

[13] Nejvyšší správní soud v projednávané věci po posouzení shora uvedeného postupu krajského soudu dospěl k závěru, že krajský soud nebyl v případě navrhovatele nečinný, neboť bezprostředně po podání žaloby činil veškeré úkony, kterých bylo v řízení třeba tak, aby o věci mohl rozhodnout. Krajský soud rovněž na všechna podání žalobce reagoval, byť způsobem, který žalobce rozporuje. Nutno podotknout, že naopak to byl žalobce, který svým (ne)konáním soudní přezkum věci neumožnil.

[14] Nejvyšší správní soud považuje za nutné zdůraznit, že návrh dle § 174a zákona o soudech a soudcích míří na existující průtahy v řízení, tedy tam, kde soud nekoná, nikoli tam, kde soud koná určitým způsobem, který však žalobce nesdílí. Jak již zdejší soud několikrát ve své judikatuře konstatoval, průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Tímto směrem však žalobce svůj návrh nevede. Ostatně ani tak činit nemůže, neboť soud nečinný nebyl, nadto již ve věci rozhodl; usnesení o zastavení řízení nabylo právní moci dne 11. 9. 2017.

[15] Žalobce fakticky nesouhlasí se způsobem, jakým krajský soud rozhodl, má za to, že mu mělo být přiznáno osvobození od soudního poplatku, resp. se domáhá toho, aby soud zrušil usnesení o zastavení řízení; jinými slovy, domáhá se přezkoumání postupu soudu a vydání rozhodnutí určitého obsahu. Právní ochrany v tomto směru se však žalobce nemůže úspěšně dovolávat v řízení o určení lhůty dle § 174a zákona o soudech a soudcích. Má-li žalobce za to, že krajský soud při rozhodování nepostupoval v souladu se zákonem, nezohlednil jeho majetkové poměry, či je vůbec nezjišťoval, má k dispozici mimořádný opravný prostředek (kasační stížnost); o něm byl mimo jiné rovněž v usnesení o zastavení řízení řádně poučen. Ostatně, jak zdejší soud ověřil, ve skutkově totožné věci právní zástupce žalobce kasační stížnost podal (sp. zn. 10 As 321/2017).

[16] Žalobce se nemůže úspěšně domáhat návrhem na určení lhůty k provedení procesního úkonu určení lhůty k vydání rozhodnutí určitého obsahu, ale toliko toho, aby krajský soud o věci rozhodl ve lhůtách, které odpovídají zásadám spravedlivého procesu. Pokud krajský soud řízení o žalobě žalobce zastavil, tedy věc byla již pravomocně skončena, nelze již krajskému soudu určovat žádnou lhůtu k rozhodování o žádosti o osvobození od soudního poplatku (kterou však krajský soud nenechal bez povšimnutí a reagoval na ni přípisem a následným usnesením o vrácení přeplatku na soudním poplatku).

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto soud rozhodl tak, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. ledna 2018

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu